

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

0564 - 123

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ເລກທີ...../ກຊສ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 28 ມີນາ 2024

ຄຳແນະນຳ

ວ່າດ້ວຍການຈັດທະບຽນ

ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ ສະບັບເລກທີ 70/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019;
- ອີງຕາມປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ສະບັບເລກທີ 55/ສພຊ, ລົງວັນທີ 6 ທັນວາ 2018;
- ອີງຕາມລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄຳທຳນຽມ ແລະ ຄຳບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021;
- ອີງຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 573/ນຍ, ລົງວັນທີ 20 ກັນຍາ 2021;
- ອີງຕາມໜັງສະເໜີຂອງກົມທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ.....1731.../ກຊສ.ກທດ, ລົງວັນທີ 04 ມີນາ 2024

ລັດຖະມົນຕີ ອອກຄຳແນະນຳ:

ໝວດທີ 1

ຫຼັກການລວມ

1. ຈຸດປະສົງ

ຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ກຳນົດລະບຽບການ, ວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ກ່ຽວກັບການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແນໃສ່ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຮັບປະກັນໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ໂປ່ງໃສ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ປະກອບສ່ວນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

2. ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໄດ້ເອົາສິດດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເຊົ່າ, ເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ, ຂາຍຝາກ, ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ, ສິດເໝືອທີ່ດິນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນ.

ການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເດີມໄປໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ, ຊື້ ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນ, ຖອນ ຫຼື ໂອນ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ທາດສະພາບຕາມກົດໝາຍ, ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

3. ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ໃບຍັງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຍັງຢືນກ່ຽວກັບຜົນການກວດກາຂໍ້ມູນ

[Handwritten signature]

ຕອນດິນ ເປັນຕົ້ນ ໃບທະບຽນທີ່ດິນ, ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ, ປຶ້ມຈົດທະບຽນ, ກວດໃສ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ກວດເບິ່ງສໍານວນ ເອກະສານຕອນດິນ, ບໍ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ, ບໍ່ມີການຄັດຄ້ານ, ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ບໍ່ມີການອາຍັດຈາກອົງ ການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ສະເໜີຂໍອອກໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ;

2) ການປະລະສິດເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ບໍ່ທັນໝົດກໍານົດ ເວລາ ແຕ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ໜີຈາກທີ່ດິນ ຫຼື ບໍ່ມີການພັດທະນາທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຄອບ ແລະ ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ຫຼື ສົ່ງຂ່າວໃຫ້ແກ່ຜູ້ ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຊາບ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍແກ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ແລະ ໄດ້ຮັບການ ຢັ້ງຢືນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ;

3) ການສະຫຼະສິດເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ໝາຍເຖິງ ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ບໍ່ທັນໝົດກໍານົດ ເວລາ ແຕ່ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ມີຈຸດປະສົງ ບໍ່ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານຕໍ່ຕາມກໍານົດເວລາ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ກໍ່ເຫັນດີຕົກລົງ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ;

4) ຜູ້ປົກຄອງຊັບ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປົກຄອງຊັບແທນເດັກທີ່ບໍ່ທັນພົ້ນກະສຽນ ອາຍຸ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ສິດຂອງຜູ້ປົກຄອງຊັບຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອເດັກນັ້ນຫາກພົ້ນກະ ສຽນອາຍຸ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫາກໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິແລ້ວ;

5) ໃບຢັ້ງຢືນສາຍຍາດ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນລະຫວ່າງຍາດສາຍຕັ້ງ ແລະ ຍາດສາຍຂວາງ ທີ່ມີສາຍກ່ຽວພັນກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

4. ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້

ຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້ ນໍາໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນ ດັ່ງກ່າວ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ໃນດິນແດນ ສປປ ລາວ.

ໝວດທີ 2

ປະເພດ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

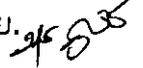
1. ປະເພດ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ;
- 2) ການເອົາໃບຕາດິນໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ;
- 3) ການຂາຍຝາກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 4) ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ;
- 5) ສິດເໝືອທີ່ດິນ;
- 6) ການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ.

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫາກມີການສະເໜີຄັດຄ້ານ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະການຈົດທະບຽນ ນັ້ນໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງຜູ້ຄັດຄ້ານນັ້ນ ແມ່ນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ. ຖ້າຫາກການສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ດໍາເນີນການໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ມີການ ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ພາຍໃນກໍານົດເວລາ ຊາວ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຍື່ນຄໍາສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍບໍ່ມີເອກະສານ ຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ຖືວ່າຄໍາສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ມີເຫດຜົນຕໍ່ການສະເໜີຄັດຄ້ານດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ແລະ ມີຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານແລ້ວ ແມ່ນ ໃຫ້ດໍາເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຄໍາສັ່ງໃຫ້ມີການຮື້ພື້ນຄະດີ ຕາມກົດ ໝາຍ.

1.1 ການຈັດທະບຽນ ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ

1.1.1 ການຈັດທະບຽນການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງສອງຝ່າຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ ຢູ່ສປປ ລາວ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ສາມາດເຊົ່າທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ພາຍໃນເວລາບໍ່ເກີນ ສາມສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ. ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ ຈາກພົນລະເມືອງລາວ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນ;
- ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ;
- ໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ;
- ໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນ;
- ໃບແຈ້ງເສຍຄ່າທໍານຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ແລະ ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວຂອງຜູ້ເຊົ່າ. ຖ້າເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ໃຫ້ສໍາເນົາໜັງສືຜ່ານແດນ;
- ເອກະສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.1.2 ການຈັດທະບຽນຈາກການເຊົ່າ ແລະ ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງ ຜູ້ເຊົ່າກັບຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າທີ່ດິນ (ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ) ເພື່ອນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການກິລາ, ການທຸດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

ການສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແມ່ນ ການອະນຸຍາດຂອງລັດໃຫ້ຜູ້ຂໍສໍາປະທານທີ່ດິນ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ ທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອດໍາເນີນກິດຈະການລົງທຶນສໍາປະທານຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງກະສິກໍາ, ປູກໄມ້, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ເຂດອຸດສາຫະກໍາ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ການພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່.

ກໍລະນີເຂດສໍາປະທານທີ່ດິນ ຫາກກວມເອົາເຂດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບນັ້ນ ຈະສໍາປະທານໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຄະນະກໍາມະການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຂັ້ນສູນກາງ ເທົ່ານັ້ນ.

ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຜ່ານການປະມຸນ ແລະ ດໍາເນີນໃນເຂດທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນໄວ້. ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງດໍາເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບ ຫຼື ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມລວມທັງສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຫຼັງຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ອອກໃບຕາດິນລັດ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່

ດິນຂອງລັດນັ້ນ ຕາມກຳນົດເວລາການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ.

ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາມາດ ຕໍ່ໄດ້ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນ ຜົນການເຄື່ອນໄຫວໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການ ແລະ ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍສະຖານທຸດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບການຕົກລົງລະ ຫວ່າງລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີກຳນົດເວລາບໍ່ ເກີນ ເກົ້າສິບເກົ້າ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ບົນພື້ນຖານການປະສານສົມ ທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ນອກ ຈາກການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ ລັດຖະບານ ອະນຸຍາດໃຫ້ສະຖານທຸດຂອງຕ່າງປະເທດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ, ການໂອນ ຕາມການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງ ຫຼື ໃບສະເໜີ ຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ;
- ໃບຕາດິນລັດ ສະບັບຕົ້ນ;
- ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ (ຖ້າຫາກມີ);
- ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (ຖ້າຫາກມີ);
- ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ (ຖ້າຫາກມີ);
- ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ ແລະ ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ. ຖ້າເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ໃຫ້ສຳເນົາໜັງສືຜ່ານແດນ;
- ເອກະສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຖ້າຫາກວ່າອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຖ້າຫາກວ່າລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ກົມທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

1.1.3 ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສັນຍາ ເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຂອງລັດ

ສັນຍາ ເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ຕາມການ ຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ ເປັນຕົ້ນ ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ທີ່ຕ້ອງຈ່າຍຕາມສັນຍາ; ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດ ກຳນົດເວລາຂອງການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ; ການປ່ຽນແປງ, ຕັດອອກ ຫຼື ເພີ່ມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈົດທະບຽນຄືນໃໝ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

1.1.4 ການຈົດທະບຽນການເອົາສິດ ເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າຕໍ່

ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ສາມາດເອົາສິດ ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະ ທານໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າຕໍ່ໄດ້ ແຕ່ກຳນົດເວລາໃນການເອົາໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານຕໍ່ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນກຳນົດເວລາ ຂອງ ສັນຍາແມ່. ທຸກໆຄັ້ງ ທີ່ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານຕໍ່ນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ເສຍ

ກ່ອນ. ຖ້າຫາກສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ ສະບັບແມ່ໄດ້ລະບຸເງື່ອນໄຂໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າຕໍ່ໄດ້ ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ກໍສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ເລີຍ.

ການເອົາສິດ ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າຕໍ່ ຕ້ອງມີສັນຍາໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຕໍ່ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ລະຫວ່າງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານທີ່ດິນເດີມ ກັບຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຜູ້ໃໝ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຜູ້ໃໝ່ ໃຫ້ແຈ້ງຈົດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້.

1.1.5 ການຈົດທະບຽນໂອນສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ສາມາດໂອນສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໝົດກໍານົດ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີ ຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າເສຍກ່ອນ. ຖ້າຫາກສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ ສະບັບແມ່ໄດ້ລະບຸເງື່ອນໄຂໃຫ້ໂອນສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ກໍສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ເລີຍ.

ການໂອນສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຕ້ອງມີສັນຍາໂອນສິດເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ລະຫວ່າງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ກັບຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານຜູ້ໃໝ່. ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານຜູ້ໃໝ່ ຕ້ອງປະຕິບັດສິດ, ພັນທະ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານເດີມ ຕາມສັນຍາ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ແຈ້ງຈົດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້.

1.1.6 ການຈົດທະບຽນສືບທອດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊັບສົມບັດ ລວມທັງສິດ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆກ່ຽວກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຈະຕົກທອດໄປຫາຜູ້ສືບທອດຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກໍາ. ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍິ່ງຍິນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ແຈ້ງຈົດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້.

1.1.7 ການຈົດທະບຽນສັນຍາ ເຊົ່າທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ແຍກເປັນສ່ວນ

ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນນໍາພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ແຍກເປັນສ່ວນ ແມ່ນ ການເອົາທີ່ດິນຕອນດຽວ ແລະ ໃບຕາດິນດຽວ ແຕ່ແຍກເປັນສ່ວນໆ ໃຫ້ຫຼາຍຄົນເຊົ່າ ໂດຍແຕ້ມຮູບແຜນວາດທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນແຕ່ລະສ່ວນ ທີ່ຈະໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອເຮັດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະສ່ວນ ແລ້ວນໍາເອົາແຕ່ລະສັນຍາມາແຈ້ງຈົດທະບຽນ ນໍາກົມທີ່ດິນ ຫຼື ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບນີ້.

1.1.8 ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ, ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຈະຖືກຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

- 1) ໝົດກໍານົດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ;
- 2) ການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ;
- 3) ການສະຫຼະສິດເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ;
- 4) ການປະລະສິດໃນການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ;
- 5) ການລະເມີດກົດໝາຍ ຫຼື ເງື່ອນໄຂສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ;
- 6) ຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ການຍົກເລີກສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດ

ໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ ຕ້ອງມີໜັງສືຢັ້ງຢືນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈິດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາດັ່ງກ່າວ ນໍາພາກສ່ວນທີ່ຈິດທະບຽນ.

ການຈິດທະບຽນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດນັ້ນ ຕ້ອງດໍາເນີນໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ອົງການທີ່ມີສິດຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ຫຼື ຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ ພ້ອມທັງເສຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

1.2 ການຈິດທະບຽນການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ

1.2.1 ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ

ການເອົາໃບຕາດິນໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ ແມ່ນ ການຕົກລົງເອົາໃບຕາດິນໄປເປັນຫຼັກຊັບຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ກັບລູກໜີ້ ຫຼື ການຕົກລົງການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະແທນລູກໜີ້ ໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຮູບແບບການຈໍານໍາ ຫຼື ຈໍານອງ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈິດທະບຽນການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຊຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈິດທະບຽນ;
- ສັນຍາຄໍາປະກັນການຈໍານໍາ ຫຼື ຈໍານອງ;
- ສັນຍາກູ້ຢືມ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ກູ້ຢືມ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມ;
- ໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ໃບແຈ້ງເສຍຄ່າທໍານຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ຂອງຄູ່ສັນຍາ;
- ຖ້າແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງມີສໍາເນົາໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ;
- ເອກະສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

ກ່ອນດໍາເນີນການຈິດທະບຽນການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນ ຫາກມີການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກການມອບຂອງລັດ, ການໂອນ, ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ, ການໄດ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແລະ ການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະການຈິດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕອນນັ້ນໄວ້ກ່ອນຈົນກວ່າໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຕາມກົດໝາຍ.

1.2.2 ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບການຄໍາປະກັນການຈໍານໍາ

ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບການຄໍາປະກັນການຈໍານໍາ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຈໍານໍາ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການເອົາໃບຕາດິນທີ່ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນນັ້ນ ໄປໄວ້ນໍາ ຫຼື ຢູ່ໃນການຄອບຄອງ ຂອງຜູ້ຮັບຈໍານໍາ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມການຕົກລົງ.

ຜູ້ຮັບຈໍານໍາ ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍຈາກຜູ້ຈໍານໍາ ພ້ອມທັງຮັບຜິດຊອບໃນການຈ່າຍຄ່າຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກສາທີ່ດິນຕອນນັ້ນ. ເມື່ອລຸກໜີ້ຫາກໄດ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະແລ້ວ ການຈໍານໍາກໍຈະສິ້ນສຸດລົງ ແລະ ຫຼັງຈາກຈິດທະບຽນຍົກເລີກການເອົາໃບຕາດິນໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນແລ້ວ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ຈໍານໍາ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

1.2.3 ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບການຄໍາປະກັນການຈໍານອງ

ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບການຄໍາປະກັນດ້ວຍການຈໍານອງ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ແລະ ການປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຈໍານອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ດ້ວຍການຈິດທະບຽນເອົາໃບຕາດິນ ທໍານໍາມາຈໍານອງນັ້ນ ຊຶ່ງຫຼັງຈາກຈິດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ ຜູ້ຈໍານອງ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ລຸກໜີ້ ຕ້ອງມອບໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບຈໍານອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ເປັນຜູ້ຮັກສາໄວ້.

ຖ້າຜູ້ຈໍານອງ ຫຼື ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ລຸກໜີ້ ຫາກບໍ່ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຕາມກໍານົດເວລາ, ຜູ້ຮັບຈໍານອງ

ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ຕ້ອງປົກສາຫາລືເປັນເອກະພາບກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ ກັບລູກໜີ້ ກ່ຽວກັບການຊຳລະໜີ້ສິນ ເປັນຕົ້ນ ການຊຳລະດ້ວຍການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ປະມຸນຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ໃນກໍລະນີຄູ່ສັນຍາບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ແມ່ນໃຫ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂ ຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ.

1.2.4 ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນເປັນຜູ້ກູ້ຢືມ

ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນເປັນຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງມີການມອບສິດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຜູ້ຄ້ຳປະກັນ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດ ທີ່ເປັນຜູ້ກູ້ຢືມ ໂດຍເຊັນຍັງຢືນຈາກພະຍານຢ່າງໜ້ອຍ ສາມ ຄົນ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍັງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ສັນຍາຄ້ຳປະກັນການຈຳນອງ ຕ້ອງໄດ້ລົງລາຍເຊັນ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຜູ້ຄ້ຳປະກັນ, ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດ ທີ່ເປັນຜູ້ກູ້ຢືມ ແລະ ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ໂດຍເຊັນຍັງຢືນຈາກພະຍານຢ່າງໜ້ອຍ ສາມ ຄົນ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍັງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຖ້າຜູ້ກູ້ຢືມ ຫຼື ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນຳຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ຕາມກຳນົດເວລາ, ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຜູ້ຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງມີພັນທະປະຕິບັດການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍການປົກສາຫາລືເປັນເອກະພາບກັນ ລະຫວ່າງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຜູ້ຄ້ຳປະກັນ, ຜູ້ກູ້ຢືມ ຫຼື ລູກໜີ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ເຈົ້າໜີ້ ກ່ຽວກັບການຊຳລະໜີ້ສິນ ເປັນຕົ້ນ ການຊຳລະດ້ວຍການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ປະມຸນຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ໃນກໍລະນີຄູ່ສັນຍາບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ແມ່ນໃຫ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂ ຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ.

1.2.5 ການເອົາໃບຕາດິນດຽວ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນກັບຫຼາຍເຈົ້າໜີ້

ໃນກໍລະນີການເອົາໃບຕາດິນດຽວ ໄປຄ້ຳປະກັນນຳເຈົ້າໜີ້ຫຼາຍຄົນ ຫຼັງຈາກຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງແລ້ວ ໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນນັ້ນ ຈະໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃດເປັນຜູ້ຮັກສາໄວ້ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ດ້ວຍກັນ.

ການເອົາໃບຕາດິນດຽວ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນກັບຫຼາຍເຈົ້າໜີ້ ຕ້ອງເຮັດສັນຍາຄ້ຳປະກັນການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ລະຫວ່າງລູກໜີ້ກັບເຈົ້າໜີ້ແຕ່ລະຄົນ ແລ້ວນຳແຕ່ລະສັນຍາມາຈົດທະບຽນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່. ການຈົດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຈົດຕາມມູນຄ່າກູ້ຢືມ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຕ່ລະສັນຍາ.

ການນຳເອົາໃບຕາດິນດຽວ ໄປຄ້ຳປະກັນກັບຫຼາຍເຈົ້າໜີ້ ມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

- ໃບຕາດິນທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງແມ່ນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລູກໜີ້ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ກໍຕ້ອງມີການເຫັນດີ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍໃຫ້ໄປຄ້ຳປະກັນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ;
- ໃບຕາດິນທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງມີມູນຄ່າເກີນໜີ້ສິນໃນເວລາຄ້ຳປະກັນ ລວມທັງການຄ້ຳປະກັນຜ່ານມາ ຕາມການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ຫຼື ຕາມການຕີມູນຄ່າທີ່ດິນ ໃນເວລານັ້ນ;
- ຕ້ອງມີການກຳນົດ ຫຼື ລະບຸມູນຄ່າທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງໃບຕາດິນດຽວ ທີ່ນຳໄປຄ້ຳປະກັນຢ່າງຈະແຈ້ງໄວ້ໃນສັນຍາຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜີ້ຜູ້ທຳອິດ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ຖັດໄປ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນເປັນຢ່າງອື່ນໄວ້ໃນສັນຍາຄ້ຳປະກັນ;
- ລູກໜີ້ ທີ່ໄດ້ນຳໃບຕາດິນດຽວ ໄປຄ້ຳປະກັນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ທຳອິດຊາບ ກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນເພີ່ມ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃໝ່ ກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນຜ່ານມາ ເປັນລາຍລັກອັກສອນລ່ວງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍ ສິບຫ້າ ວັນ ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຜູ້ໃໝ່ ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຄ້ຳປະກັນເພີ່ມກັບຕົນ.

1.2.6 ບຸລິມະສິດສັນຍາຄ້ຳປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ

ເຈົ້າໜີ້ທີ່ໄດ້ເຮັດສັນຍາຄ້ຳປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍໃບຕາດິນໃບດຽວ ຈະໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ຫຼື ປະຕິບັດພັນທະກ່ອນເຈົ້າໜີ້ອື່ນ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

- 1) ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ, ໄດ້ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ໄດ້ຄວບຄຸມສິດຄ້າປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຜູ້ນັ້ນຈະມີບຸລິມະສິດກ່ອນ;
- 2) ໃນບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ມີການຈົດທະບຽນສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນການຄ້າປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຈະມີບຸລິມະສິດກ່ອນ;
- 3) ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ມີສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນ ຜູ້ທີ່ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ຄວບຄຸມສິດຄ້າປະກັນກ່ອນເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ຜູ້ນັ້ນຈະໄດ້ບຸລະມະສິດ.

1.2.7 ການຈົດທະບຽນການເພີ່ມ ຫຼື ຖອນ ການເອົາໃບຕາດິນໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ

ໃນກໍລະນີເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ມີການຕົກລົງເພີ່ມ ຫຼື ຖອນ ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ ຕ້ອງມີສັນຍາເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຂອງການເພີ່ມ ຫຼື ຖອນ ໃບຕາດິນ ທີ່ໃຊ້ເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນນັ້ນ. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ ແລະ ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເພີ່ມ ຫຼື ຖອນ ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາເວລາ ສາມ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຕ້ອງດຳເນີນຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມແບບພິມທີ່ກຳນົດໄວ້.

ການຈົດທະບຽນເພີ່ມໃບຕາດິນ ເພື່ອເພີ່ມວົງເງິນ ຫຼື ເພີ່ມວົງເງິນໃນໃບຕາດິນດຽວ ແລະ ການຖອນ ການເອົາໃບຕາດິນ ໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- 1) ໃນກໍລະນີເພີ່ມໃບຕາດິນ ເອົາເຂົ້າເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນ ເພື່ອເພີ່ມວົງເງິນ ຫຼື ການເພີ່ມວົງເງິນຂອງຫຼັກຊັບເດີມທີ່ເປັນໃບຕາດິນດຽວ ແມ່ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສຳລັບວົງເງິນທີ່ເພີ່ມນັ້ນ ຕາມລະບຽບການ;
- 2) ໃນກໍລະນີມີການຖອນໃບຕາດິນ ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງທີ່ເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນນັ້ນ ໃຫ້ຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຄ້າປະກັນໃບຕາດິນ ໃນສ່ວນທີ່ຖອນນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບການ.

1.2.8 ການຈົດທະບຽນການສະລະບຸລິມະສິດ ແລະ ການໂອນການຄ້າປະກັນ

ສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ສາມາດໂອນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈົດທະບຽນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ທີ່ມີບຸລິມະສິດ ສາມາດສະລະບຸລິມະສິດຂອງຕົນ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ມີການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ສິນຂອງຕົນ.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ມີສິດໂອນການຄ້າປະກັນຂອງຕົນໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ອື່ນ ທີ່ບໍ່ມີການຄ້າປະກັນ ກັບລູກໜີ້ຜູ້ດຽວກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ຕາມການຄ້າປະກັນ.

ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ສາມາດໂອນການຄ້າປະກັນ ລວມທັງຜົນປະໂຫຍດ, ບຸລິມະສິດທີ່ຕິດພັນກັບການຄ້າປະກັນຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນມູນຄ່າໜີ້ຕາມການຄ້າປະກັນ.

1.2.9 ສັນຍາຄ້າປະກັນດ້ວຍຫຼັກຊັບ ພົວພັນກັບຕອນດິນຕັ້ງຢູ່ຫຼາຍເມືອງ ແລະ ຫຼາຍແຂວງ

ຖ້າສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ຫາກພົວພັນເຖິງທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ ໜຶ່ງ ຕອນ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ຫຼາຍເມືອງ, ຫຼາຍແຂວງ ສາມາດນຳໄປເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນການກູ້ຢືມ ນຳທະນາຄານ, ສະຖາບັນການເງິນ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແຍກສັນຍາຄ້າປະກັນການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ເພື່ອນຳໄປຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ການຈົດທະບຽນສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ໃຫ້ແຍກມູນຄ່າກູ້ຢືມຂອງທີ່ດິນແຕ່ລະຕອນ ຢູ່ໃນສັນຍາຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານການຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແຕ່ລະໄລຍະ

1.2.10 ການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີເປັນເອກະພາບກັນຂອງຄູ່ສັນຍາ ເປັນຕົ້ນ ການເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດອັດຕາດອກເບ້ຍ; ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດວົງເງິນກູ້ຢືມ; ເພີ່ມ, ຫຼຸດ ຫຼື ປ່ຽນແປງໄລຍະເວລາການຊຳລະໜີ້ສິນ; ການປ່ຽນແປງ, ຕັດອອກ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ຫຼື ສັນຍາກູ້ຢືມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດທະບຽນຄືນໃໝ່ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

1.2.11 ການຈັດທະບຽນຄ້າປະກັນ ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນນຳພົນລະເມືອງລາວ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ ສາມາດນຳໄປຄ້າປະກັນນຳທະນາຄານ, ສະຖາບັນການເງິນໄດ້ຕາມ ການຕົກລົງເຫັນດີ ລະຫວ່າງຜູ້ເຊົ່າ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແລ້ວນຳມາຈັດທະບຽນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ສາມາດນຳເອົາໄປຄ້າປະກັນທະນາຄານ, ສະຖາບັນການເງິນ ທັງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໄດ້. ສຳລັບການຈັດທະບຽນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

- 1) ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຂຶ້ນສູນກາງອະນຸຍາດ ໃຫ້ຈັດທະບຽນຢູ່ກົມທີ່ດິນ ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- 2) ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຂຶ້ນແຂວງອະນຸຍາດ ໃຫ້ຈັດທະບຽນຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ.

1.2.12 ການຈັດທະບຽນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນ

ສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະຖືກຈັດທະບຽນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຈຳນອງ ຫຼື ຜູ້ຮັບຈຳນຳ ສະເໜີໃຫ້ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈັດທະບຽນ;
2. ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານໃຫ້ລົບລ້າງການຄ້າປະກັນ.

ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ສັນຍາຄ້າປະກັນ ການຈຳນຳ ຫຼື ຈຳນອງ ດ້ວຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດຳເນີນການ ຈັດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ຢູ່ບ່ອນຈັດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ. ພາຍຫຼັງຈັດທະບຽນ ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງແລ້ວ ໃບຕາດິນ ທີ່ນຳໄປຄ້າປະກັນນັ້ນຈະສິ້ນສຸດສິດ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆ ຕາມສັນຍາ ແລະ ສິ່ງໃບຕາດິນຄືນ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບສິດໃຫ້ຕາງໜ້າ.

1.3 ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຂາຍຝາກ

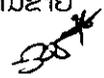
1.3.1 ການຈັດທະບຽນສັນຍາຈາກການຂາຍຝາກ

ສັນຍາຂາຍຝາກ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ເພື່ອຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍຍັງມີສິດຊື້ສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຂາຍນັ້ນຄືນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າ ປີ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕາມລາຄາທີ່ດິນໄດ້ຂາຍໄປແລ້ວນັ້ນ ແລ້ວນຳ ໄປຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃສ່ດ້ານຫຼັງຂອງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຖ້າໝົດກຳນົດເວລາສັນຍາຂາຍຝາກແລ້ວ ຜູ້ຂາຍມີສິດຕໍ່ກຳນົດເວລາຂາຍຝາກອອກໄປອີກ ຖ້າຫາກໄດ້ມີ ການຕົກລົງກັນກ່ອນໃນເວລາເຮັດສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ໜຶ່ງ ປີ. ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາແລ້ວ ຖ້າຜູ້ຂາຍບໍ່ຊື້ເອົາສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ, ຜູ້ຊື້ກໍຈະເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ໂດຍຂາດໂຕ ແລະ ນຳໄປຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍອອກໃບຕາດິນໃໝ່ໃຫ້ຜູ້ຊື້ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສັນຍາຂາຍຝາກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລະຫວ່າງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍກັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍິ່ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຕ້ອງເອົາສັນຍາດັ່ງກ່າວ ໄປຈັດ ທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນ ທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ດຳເນີນການຈັດທະບຽນຈາກການຂາຍ

ຝາກ ໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສາມ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງ ຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມແບບພິມທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຜູ້ທີ່ສະເໜີນັ້ນ ຕ້ອງ ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ກ່ອນການດຳເນີນການຈົດທະບຽນຈາກການຂາຍຝາກ ຫາກມີການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງ ການຈົດທະບຽນຈາກການຂາຍຝາກ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາຂາຍຝາກ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍານົດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍານົດສໍາມະໂນຄົວ;
- ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.3.2 ການສືບທອດຈົດທະບຽນຈາກການຂາຍຝາກ

ໃນກໍລະນີຄູ່ສັນຍາຂາຍຝາກ ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງຫາກເສຍຊີວິດ, ຜູ້ທີ່ມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ມີສິດສືບ ທອດ ສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາຂາຍຝາກ.

ການສືບທອດສັນຍາຂາຍຝາກ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ແບບພິມ (ໜັງສືຢັ້ງຢືນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ) ເພື່ອນໍາສະ ເໜີຢັ້ງຢືນຮັບຮູ້ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ແຈ້ງຈົດທະບຽນສັນຍາດັ່ງກ່າວ ນໍາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄໍາແນະນໍາສະບັບ ນີ້.

1.3.3 ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການຈົດທະບຽນຈາກການຂາຍຝາກ

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບ ລ້າງ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຂາຍຝາກ ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ຊື້ ພາຍຫຼັງຜູ້ຂາຍ ໄດ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກຳນົດເວລາຂອງການຂາຍຝາກຈາກຜູ້ຊື້ ຫຼື ມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ລົບລ້າງສັນຍາຂາຍຝາກນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ລົບລ້າງສັນຍາຂາຍຝາກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫ້ອງ ການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນລົບ ລ້າງສັນຍາຂາຍຝາກນັ້ນ.

ການຈົດທະບຽນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາຂາຍຝາກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສໍາເລັດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຜູ້ຊື້ ຫຼື ຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍຈົດທະບຽນລົບລ້າງສັນຍາຂາຍຝາກນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າ ທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

1.4 ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ

1.4.1 ການຈົດທະບຽນຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃນການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງຜ່ານ, ການເນັ່ງ ຫຼື ວາງທໍ່ສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ ແລະ ໃຫ້ນໍ້າຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ ໃນຊ່ວງໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງ ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ. ທາດສະພາບດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມານັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ ຈົດທະບຽນທາດສະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສັນຍາກ່ຽວກັບທາດສະພາບນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ ເອົາສັນຍາດັ່ງກ່າວ ໄປຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ດຳເນີນການຈົດທະ

ບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສາມ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກ ຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມແບບພິມທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຜູ້ທີ່ສະເໜີນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ກ່ອນການດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫາກມີ ການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າຈະໄດ້ ຮັບການແກ້ໄຂ.

ສໍາລັບການຈົດທະບຽນທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ທີ່ມີລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ໂດຍມີກຳນົດເວລາທີ່ກຳນົດໃນ ສັນຍາ ໂດຍບໍ່ມີການດັດແກ້ໃບຕາດິນ ແຕ່ໃຫ້ຈົດບັນທຶກໃສ່ ທາງດ້ານຫຼັງຂອງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 2 ໃນຂໍ້ 2.1 ແລະ 2.2 ຂອງຄຳແນະ ນຳສະບັບນີ້.

1.4.2 ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການຈົດທະບຽນຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການ ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາ ພາຍຫຼັງທາດສະພາບຕາມສັນຍາໄດ້ສິ້ນສຸດ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ລົບລ້າງທາດສະພາບ ຕາມສັນຍານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍມີໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນລົບລ້າງທາດສະພາບຕາມສັນຍານັ້ນ ຢູ່ຫ້ອງ ການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ການຈົດທະບຽນລົບລ້າງຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍານັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ເອກະສານຢັ້ງຢືນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍຈົດທະບຽນລົບລ້າງນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄຳຮ້ອງ ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ ດິນ ຈາກທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາທາດສະພາບຕາມສັນຍາ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບແທ້;
- ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.5 ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ

1.5.1 ການຈົດທະບຽນຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໃນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ຕາມຂອບເຂດສິດນໍາ ໃຊ້ຂອງຕົນຕອນນັ້ນ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ ດ້ວຍການກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດໜຶ່ງ, ປູກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ສິ່ງອື່ນໃສ່ ທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ຜູ້ນໍາໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດນໍາໃຊ້ສິດຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ຂັດກັບສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ຂອງສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ນໍາໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ການໄດ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແມ່ນ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ຈົດທະບຽນສິດເໜືອທີ່ດິນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເປັນ

ຕົ້ນໄປ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສາມ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນ ລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມແບບພິມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຜູ້ທີ່ສະເໜີນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ກ່ອນການດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫາກມີການສະເໜີຄັດຄ້ານຈາກຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນໃຫ້ໂຈະໄວ້ກ່ອນ ຈົນກວ່າໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

1.5.2 ການໂອນສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດໂອນສິດເໜືອທີ່ດິນຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ. ໃນກໍລະນີສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາ ແມ່ນດຳເນີນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ 2 ຂອງຂໍ້ 1.5.4 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ການຈົດທະບຽນໂອນສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຜູ້ ໂອນສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍໂອນສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

1.5.3 ການສືບທອດສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ

ຜູ້ມີສິດສືບທອດສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ ສາມາດສືບທອດໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ. ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ການຈົດທະບຽນການສືບທອດສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຜູ້ມີສິດສືບທອດສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍສືບທອດສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

1.5.4 ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ

ສິດເໜືອທີ່ດິນຈະສິ້ນສຸດລົງ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຄົບກຳນົດເວລາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ;
- 2) ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໄດ້ສະລະສິດຂອງຕົນ, ຖ້າສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ ໂດຍໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນຊາບລ່ວງໜ້າ ໜຶ່ງປີ ຫຼື ຈ່າຍຄ່ານຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນອີກ ໜຶ່ງ ປີ ຊຶ່ງການແຈ້ງ ຫຼື ການຈ່າຍ ທັງສອງຝ່າຍຕ້ອງໄດ້ມີໜັງສືຢັ້ງຢືນເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
- 3) ພາຍໃນເວລາ ຊາວ ຫາ ສາມສິບ ປີ ໂດຍອີງຕາມປະເພດ ແລະ ສະພາບການຂອງເປົ້າໝາຍຂອງການນຳໃຊ້ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃນເວລາຕົກລົງກັນກ່ຽວກັບສິດເໜືອທີ່ດິນ ຖ້າສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້.

ເມື່ອສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫາກສິ້ນສຸດລົງ ຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບພື້ນຟູທີ່ດິນ ໃຫ້ຄົນສູ່ສະພາບເດີມ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນຢ່າງອື່ນ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ດຳເນີນການຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກສິດເໜືອທີ່ດິນ ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ສິດເໜືອທີ່ດິນ ພາຍຫຼັງສິດເໜືອທີ່ດິນສິ້ນສຸດລົງ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ລົບລ້າງສິດເໜືອທີ່ດິນນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍມີໜັງສືຢັ້ງຢືນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ດຳເນີນການຈົດທະບຽນລົບລ້າງສັນຍາສິດເໜືອທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່

ການຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກສິດເໝືອທີ່ດິນນັ້ນ ຕ້ອງດໍາເນີນໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ສິດເໝືອທີ່ດິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍຈົດທະບຽນລົບລ້າງນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງ ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກສິດເໝືອທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາຈາກສິດເໝືອທີ່ດິນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບດິນ;
- ສໍານຳສໍາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາມະໂນຄົວ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.6 ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນ ຂອງລັດແບບມີກໍານົດ

1.6.1 ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ

ຖ້າເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ໄດ້ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຊົ່າ ຫຼື ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວໄປເປັນຫຼັກຊັບຄໍາປະກັນການກູ້ຢືມ, ຂາຍຝາກ ຕາມກໍານົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສັນຍາຄໍາປະກັນ ຫຼື ສັນຍາຂາຍຝາກນັ້ນ ຕ້ອງມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານ ແລ້ວນໍາເອົາສັນຍາດັ່ງກ່າວໄປຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສາມ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍຕ້ອງດໍາເນີນຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມແບບພິມທີ່ກໍານົດໄວ້ ແລະ ຜູ້ທີ່ສະເໜີນັ້ນ ຕ້ອງເສຍອາກອນລາຍໄດ້ຈາກການເຊົ່າສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

1.6.2 ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການຈົດທະບຽນຈາກການຊື້ ຂາຍສິດ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ດໍາເນີນການຈົດທະບຽນການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ພາຍຫຼັງສັນຍາໄດ້ສິ້ນສຸດ ຫຼື ມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໃຫ້ລົບລ້າງສັນຍານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍມີໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ດໍາເນີນການຈົດທະບຽນລົບລ້າງສັນຍາ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ການຈົດທະບຽນລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ຕ້ອງດໍາເນີນໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໜັງສືສະເໜີຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ໄດ້ຮັບໜັງສືຢັ້ງຢືນຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິ

ບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຜູ້ສະເໜີຂໍຈົດທະບຽນລົບລ້າງນັ້ນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄຳຮ້ອງ ການຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດ ແບບມີກຳນົດ;
- ໃບຕາດິນສະບັບຕົ້ນ;
- ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ຫຼື ສຳເນົາສຳບັດປະຈຳຕົວ ແລະ ສຳມະໂນຄົວ;
- ຖ້າແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງມີສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ;
- ຖ້າແມ່ນຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ຕ້ອງມີໜັງສືຜ່ານແດນ, ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

2. ຂັ້ນຕອນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

2.1 ຂັ້ນຕອນທີ ຫນຶ່ງ:

ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດໃຫ້ຕາງໜ້າ ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຫຼື ໃບສະເໜີ ຕາມແບບພິມທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະ ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນແຕ່ລະກໍລະນີ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອດຳເນີນການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ພາຍໃນເວລາ ຫນຶ່ງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍສົມທຽບໃສ່ໃບທະບຽນທີ່ດິນ, ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມຈົດທະບຽນ, ກວດໃສ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ກວດເບິ່ງສຳນວນເອກະສານທີ່ດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງແມ່ນຂອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ ແທ້ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ, ບໍ່ມີການຄັດຄ້ານ, ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ບໍ່ມີການອາຍັດຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຈຶ່ງອອກໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ພ້ອມທັງເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແຕ່ລະໄລຍະ.

ສຳລັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຫຼື ໃບສະເໜີ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ກົມທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

2.2 ຂັ້ນຕອນທີ ສອງ:

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ພາຍຫຼັງກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດໃຫ້ຕາງໜ້າ ນຳເອົາເອກະສານດັ່ງກ່າວໄປສະເໜີຕໍ່ອົງການທະບຽນສານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຕາມກົດໝາຍ. ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ ຈາກອົງການທະບຽນສານແລ້ວ ຕ້ອງນຳມາຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕາມກົດໝາຍ.

ສຳລັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ດິນຂອງລັດ ນຳມາຈົດທະບຽນດັ່ງກ່າວ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ກົມທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະ

ທານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຊ້ອງໜ້າກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ.

2.3 ຂັ້ນຕອນທີ ສາມ:

ພາຍຫຼັງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນເມືອງ ໄດ້ຮັບສັນຍາ ແລະ ບັນດາເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານແລ້ວ ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໄປມອບເງິນເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຫຼັງຈາກນັ້ນ ດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ພ້ອມທັງເຊັນບົດບັນທຶກຮ່ວມກັນ, ຈາກນັ້ນໃຫ້ຈຳກາຈົດທະບຽນໃສ່ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງລົງລາຍເຊັນຂອງຄະນະໜ່ວຍງານວິຊາການ ຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານທີ່ດິນ ແລ້ວບັນທຶກເຂົ້າໃນປຶ້ມຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃສ່ດ້ານຫຼັງຂອງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ຈາກນັ້ນໃຫ້ຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນເມືອງ ລົງລາຍເຊັນ ພາຍໃນເວລາ ສອງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີໄດ້ເຊັນບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າລະຫວ່າງ ຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຮ່ວມກັນເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງໃສ່ດ້ານຫຼັງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້.

ໃນກໍລະນີແບບພິມຕາຕະລາງດ້ານຫຼັງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ຫາກຖືກຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແຕ່ມໝົດແລ້ວ ໃຫ້ນຳແບບພິມຕາຕະລາງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ສຳລັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕິດໃສ່ດ້ານຫຼັງໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ.

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ພາຍຫຼັງຈົດທະບຽນສຳເລັດແລ້ວ ໃຫ້ນຳເອົາສັນຍາ ຫຼື ເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນສຳນວນເອກະສານທີ່ດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານຢ່າງຍາວນານ.

ໝວດທີ 3

ປະເພດ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

1. ປະເພດການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ປະເພດການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
- 2) ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 3) ການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ;
- 4) ການມອບ ຫຼື ຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 5) ການແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 6) ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 7) ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ;
- 8) ທາດສະພາບຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ;
- 9) ການຕັດສິນຂອງສານ.

ຖ້າມີການສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ໄດ້ສະເໜີເປັນທາງການ ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການໄກ່ເກ່ຍ ຫຼື ແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ມີການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນທີ່ຍື່ນຄຳສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ ໃຫ້ຖືວ່າຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ມີເຫດຜົນຕໍ່ການສະເໜີຄັດຄ້ານດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີມີຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີນັ້ນ ໄດ້ມີການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກ ໜຶ່ງ ຂອງຫົວຂໍ້ນີ້ ແມ່ນ

ບໍ່ໃຫ້ນໍາມາຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ.

1.1 ການຈັດທະບຽນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນ ການຕົກທອດມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກໍາ. ການສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງຕົກທອດມາຍັງຜູ້ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ພິໄນກໍາ.

ມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນ ຊັບທີ່ເປັນກໍາມະສິດຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ລວມທັງສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ກ່ຽວ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດ ແລະ ພັນທະ ຊຶ່ງກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃຫ້ຜູ້ເສຍຊີວິດ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດດ້ວຍຕົນເອງໃນເວລາທີ່ຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ.

ການສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ໄດ້ຈັດລໍາດັບໃນການຮັບມູນມໍຣະດົກ ຕາມປະມວນກົດໝາຍ ແບ່ງ ດັ່ງນີ້:

- ລູກຄົງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້າ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ລວມທັງເດັກຢູ່ໃນທ້ອງຂອງຜູ້ເປັນແມ່ກໍາມີສິດສືບທອດມູນມໍຣະດົກເຊັ່ນດຽວກັນ ແມ່ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງພູດຂອງຜູ້ກ່ຽວໄວ້;
- ຜົວ ຫຼື ເມຍ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກທີ່ຍັງມີຊີວິດຢູ່;
- ພໍ່, ແມ່, ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ, ທວດ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
- ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ, ລຸງ, ປ້າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ, ຫຼານ, ເຫຼນ ຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ;
- ລັດ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມກົດໝາຍກໍານົດໄວ້.

ການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກທີ່ເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 576 ຫາ 585 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແບ່ງ ສະບັບເລກທີ 55/ສພຊ, ລົງວັນທີ 06 ທັນວາ 2018.

ການສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມພິໄນກໍາ ແມ່ນການສະແດງເຈດຈໍານົງຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ. ພິໄນກໍາມີຜົນບັງຄັບທາງດ້ານກົດໝາຍ ນັບແຕ່ມີເຈົ້າຂອງຊັບເສຍຊີວິດເປັນຕົ້ນໄປ. ການສືບທອດຕາມພິໄນກໍາ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 590 ຫາ 615 ຂອງປະມວນກົດໝາຍແບ່ງ ສະບັບເລກທີ 55/ສພຊ, ລົງວັນທີ 06 ທັນວາ 2018.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງ ຂໍຈັດທະບຽນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນ;
- ໜັງສືຢັ້ງຢືນການສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຕາມພິໄນກໍາ (ຖ້າມີການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ກໍ່ໃຫ້ມີບົດບັນທຶກການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກຄັດຕິດມາພ້ອມ);
- ໃບສະເໜີ (ຍັງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ);
- ໃບຢັ້ງຢືນສາຍຍາດ (ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ);
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍາເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.2 ການຈັດທະບຽນການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍ ມີພັນທະມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນໃຫ້ເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕ້ອງຮັບເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ມີພັນທະຈ່າຍເງິນຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ. ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນທີ່ດິນທີ່ຂາຍນັ້ນ, ຖ້າສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຂາຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ນັ້ນ ຫາກຖືກຮັບຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຜູ້ຂາຍຕ້ອງທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້.

ສັນຍາຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຕ້ອງນໍາມາຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກການຊື້ ຂາຍ ແລະ ຜູ້ຊື້ ຈະເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນໄປ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ໃຫ້ຜູ້ຊື້.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດໍາເນີນການ ຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຈັດສັນທີ່ດິນ ແບ່ງຂາຍເປັນຕອນ ທີ່ມີລັກສະນະທຸລະກິດ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຈາກຂະແໜງ ການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຶ້ນເມືອງ ຫຼື ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຶ້ນແຂວງ ດໍາເນີນການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ໃຫ້ຜູ້ຊື້ ຢ່າງເດັດຂາດ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ (ນໍາໃຊ້ແບບພິມສັນຍາມອບໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ);
- ໃບຢັ້ງຢືນການຊໍາລະເງິນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ;
- ໃບຢັ້ງຢືນສາຍຍາດ (ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ);
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍາເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ຂອງຜູ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.3 ການຈົດທະບຽນການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ສາມາດເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ເຂົ້າເປັນ ຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດ ຂອງຄົນລາວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ຈົດທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການປະເມີນມູນຄ່າທີ່ດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດ ຕາ 105 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ. ສ່ວນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ມາຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງ ລັດແບບມີກໍານົດນັ້ນ ສາມາດເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດຂອງຄົນລາວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ໄດ້ເໝືອນກັນ.

ການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ເອົາເຂົ້າ ຮ່ວມທຶນກັບວິສາຫະກິດຂອງຄົນລາວ ແມ່ນ ໃຫ້ຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການປ່ຽນຊື່ໃນໃບ ຕາດິນ ອອກໃຫ້ແກ່: ຊື່ຂອງວິສາຫະກິດທີ່ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນນັ້ນ. ສໍາລັບການໄດ້ມາຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ ດິນ ໃຫ້ຂຽນຄໍາວ່າ: “ ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຕາມສັນຍາ ສະບັບເລກທີ, ລົງວັນທີ ” ຂອງການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນ ຮຸ້ນນັ້ນ ແລະ ຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຂຽນຄໍາວ່າ: “ ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ ” ໂດຍລະບຸເປີເຊັນຂອງ ການເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນໃສ່ນໍາ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ ການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍາເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
- ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

ສໍາລັບຂັ້ນຕອນ, ວິທີການ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນຮ່ວມທຶນກັບວິ ສາຫະກິດຂອງຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເຂົ້າໄປເປັນຮຸ້ນ ຫຼື ເປັນຫຼັກຊັບການຄ້າປະກັນ ແມ່ນກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

1.4 ການຈົດທະບຽນການມອບ ຫຼື ຍົກ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ

ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍບໍ່ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແທນ ແລະ ຜູ້ຮັບກໍເຫັນດີຮັບເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ.

ການຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບຈະຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງ ຕາມການຕົກລົງກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງການຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ. ຜູ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະດັ່ງກ່າວຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ. ໃນກໍລະນີປະຕິບັດບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຜູ້ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນມີສິດຍົກເລີກສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງ ຂໍຈົດທະບຽນ ການມອບ ຫຼື ຍົກ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ໃບຢັ້ງຢືນການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນການຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍາເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ຂອງຜູ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.5 ການຈົດທະບຽນການແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ມອບໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ແລະ ຝ່າຍນີ້ກໍໄດ້ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ທີ່ເປັນກໍາມະສິດຂອງຕົນຕອບແທນໃຫ້.

ສັນຍາແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບລະບຽບການຂອງສັນຍາຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ. ສັນຍາແລກປ່ຽນຈະມີຜົນສັກສິດ ໃນເມື່ອຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ເວລາຈົດທະບຽນສັນຍາແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ເອົາມູນຄ່າຕອນດິນທີ່ສູງກວ່າ ເປັນພື້ນຖານການຄິດໄລ່ຄ່າທໍານຽມຈົດທະບຽນ ແລະ ອາກອນລາຍໄດ້ ຈາກການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມສັນຍາແລກປ່ຽນ ຊຶ່ງການເສຍຄ່າທໍານຽມນັ້ນບໍ່ໃຫ້ເສຍເປັນຕອນໃຜຕອນມັນ ໂດຍໃຫ້ເສຍບາດດຽວຕາມການຄິດໄລ່ຄ່າທໍານຽມການຈົດທະບຽນນັ້ນ ແລ້ວຈຶ່ງບັນທຶກການຈົດທະບຽນໃສ່ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງແຕ່ລະສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ພ້ອມທັງອອກໃບຕາດິນໃໝ່ໃຫ້ຄູ່ສັນຍາ. ຖ້າເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແລກປ່ຽນກັບຊັບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ໃຫ້ເອົາມູນຄ່າທີ່ດິນເປັນພື້ນຖານການຄິດໄລ່ຄ່າທໍານຽມຈົດທະບຽນ ແລະ ອາກອນລາຍໄດ້ ຈາກການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນການແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ສັນຍາແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍາເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈໍາປີຫຼ້າສຸດ;
- ສໍາເນົາບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍາເນົາສໍາມະໂນຄົວ ຂອງຄູ່ສັນຍາ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.6 ການຈົດທະບຽນການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ຕົກລົງຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຂັ້ນສູນກາງ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສໍາລັບການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ມີການນໍາໃຊ້ຕົວ

ຈິງ ຫຼື ນຳໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ, ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາສະເໜີລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາຖອນ ບົນພື້ນຖານ ການເປັນເອກະພາບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງຂອງເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ວ່າດ້ວຍການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອະນຸຍາດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
- ໃບອະນຸຍາດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
- ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ດິນຂອງລັດ (ໃນກໍລະນີແມ່ນການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ);
- ສຳເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈຳປີຫຼ້າສຸດ (ໃນກໍລະນີບໍ່ແມ່ນການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ);
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.7 ການຈົດທະບຽນການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນກົດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍລັດຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເປັນຕົ້ນ ການກໍ່ສ້າງຖະໜົນຫົນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ສວນສາທາລະນະ, ສະໜາມບິນ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຊົນລະປະທານ, ນ້ຳປະປາ, ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ, ບ່ອນບຳບັດຂີ້ເຫຍື້ອ.

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໂດຍແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທິງໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2019 ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນກົດຈະການລົງທຶນ, ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍລັດຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນ ໂຄງການກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ຖະໜົນຫົນທາງ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ.

ໃນການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທິງໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2019 ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານປະກອບຂຸດຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງຂໍຈົດທະບຽນ;
- ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ຂໍ້ຕົກລົງການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (ໃນກໍລະນີທົດແທນທີ່ດິນບ່ອນໃໝ່);
- ໃບຢັ້ງຢືນກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນ (ໃນກໍລະນີທົດແທນດ້ວຍວັດຖຸ);
- ໃບຢັ້ງຢືນການມອບ ຮັບເງິນ (ໃນກໍລະນີທົດແທນດ້ວຍເງິນ);
- ສຳເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈຳປີຫຼ້າສຸດ (ສຳລັບຕອນດິນທີ່ໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່

ດິນຄືນ);

- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

1.8 ການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງຈາກການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການພັດທະນາ ຫາກໄດ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວມີຈຸດປະສົງມອບໂອນໂຄງການພັດທະນານັ້ນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ພັດທະນາໃໝ່ ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ທີ່ໄດ້ຕົກຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຕາມຂອບຂອບເຂດສິດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 125 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

ຖ້າເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຈາກການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແຕ່ລະຕອນ ຈາກເຈົ້າຂອງຜູ້ພັດທະນາໂຄງການແລ້ວ ແຕ່ມີຈຸດປະສົງໂອນ (ຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ), ສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂາຍຝາກ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງແຈ້ງຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

1.9 ການຈັດທະບຽນຈາກທາດສະພາບ ຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ

ທາດສະພາບ ຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃນການຂ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງຜ່ານ, ການເນັ່ງ ຫຼື ວາງທໍ່ສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ ແລະ ໃຫ້ນໍ້າຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ.

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີເຮືອນ ຊຶ່ງຖືກປິດລ້ອມດ້ວຍເຮືອນ ຫຼື ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຜູ້ອື່ນມີສິດນໍາໃຊ້ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກໄປສູ່ຫົນທາງໄດ້ ບຸກຄົນນັ້ນ ກໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກວ່າໝູ່. ຜູ້ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະບຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນທາງຜ່ານນັ້ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັ່ງ ຫຼື ວາງທໍ່, ສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ, ຂຸດຮ່ອງ ຫຼື ວາງທໍ່ລະບາຍນໍ້າ, ທໍ່ນໍ້າປະປາຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ມີສິດນໍາໃຊ້ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ຜົນລະບຸກຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຖືກທຳລາຍ ຫຼື ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນກໍ່ອາດຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳນັ້ນໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍ່ບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກ.

ບຸກຄົນໃດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການເປັ່ງນໍ້າອອກຈາກທີ່ດິນບ່ອນຕົນຢູ່ ກໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍຂຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ຢູ່ລຸ່ມຖັດຕົນ ຫຼື ຜູ້ຢູ່ໃກ້ຄອງນໍ້າ. ຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍກໍ່ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະບຸກ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງຈາກການຂຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້ານັ້ນ. ຜູ້ຮ້ອງຂໍຂຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ສະພາບຂອງຮ່ອງນໍ້າໃຫ້ເໝາະສົມ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄຳຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນທາດສະພາບຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ປະກອບມີດັ່ງນີ້:

- ຄຳຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນ;
- ບົດບັນທຶກການແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທາງຜ່ານ, ການເນັ່ງ ຫຼື ວາງທໍ່, ສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ, ຂຸດຮ່ອງ ຫຼື ວາງທໍ່ລະບາຍນໍ້າ, ທໍ່ນໍ້າປະປາຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ມີສິດນໍາໃຊ້;
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ໃບຢັ້ງຢືນການມອບ ຮັບເງິນ (ໃນກໍລະນີທົດແທນດ້ວຍເງິນ);
- ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ ຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ສຳເນົາໃບແຈ້ງ ຫຼື ໃບຮັບເງິນອາກອນທີ່ດິນ ປະຈຳປີຫຼ້າສຸດ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

ສຳລັບການຈັດທະບຽນທາດສະພາບຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ທີ່ມີລັກສະນະຖາວອນ ໂດຍມີການດັດແກ້ໃບຕາດິນ ພ້ອມເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມລະບຽບການ.

1.10 ການຈັດທະບຽນຕາມການຕັດສິນຂອງສານ

ໃນເມື່ອຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ, ມີຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ມີຄໍາສັ່ງປົດຄະດີ ໃຫ້ນໍາມາຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ.

ໃນກໍລະນີມີການປອມແປງເອກະສານ ເພື່ອໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນເມື່ອສານຕັດສິນຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ເຈົ້າຂອງເດີມ ໃນເວລາດໍາເນີນການຈັດທະບຽນໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າອາກອນລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ.

ເອກະສານປະກອບຊຸດຄໍາຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນຕາມການຕັດສິນຂອງສານ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

- ຄໍາຮ້ອງຂໍຈັດທະບຽນ;
- ຄໍາຕັດສິນ ຫຼື ຄໍາພິພາກສາຂອງສານ;
- ຄໍາສັ່ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ;
- ບົດບັນທຶກການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ;
- ຄໍາສັ່ງປົດຄະດີ (ຖ້າຫາກມີ);
- ໃບຕາດິນ ສະບັບຕົ້ນ;
- ສໍານົບັດປະຈໍາຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສໍານົບໍາມະໂນຄົວ ຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຖ້າຫາກມີ).

ສໍາລັບການຈັດທະບຽນ ຈາກການແບ່ງແຍກ ແລະ ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ ແມ່ນ ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

2. ຂັ້ນຕອນການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

2.1 ຂັ້ນຕອນທີ ຫນຶ່ງ:

ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດໃຫ້ຕາງໜ້າ ບິນຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ໃບສະເໜີຕາມແບບພິມທີ່ກໍານົດໄວ້ ແລະ ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນແຕ່ລະກໍລະນີ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອດໍາເນີນການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍສົມທຽບໃສ່ໃບທະບຽນທີ່ດິນ, ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມຈັດທະບຽນ, ກວດໃສ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ກວດເບິ່ງສໍານວນເອກະສານທີ່ດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງແມ່ນຂອງຜູ້ກ່ຽວແທ້ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ, ບໍ່ມີການຄັດຄ້ານ, ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ບໍ່ມີການອາຍັດຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຈຶ່ງອອກໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ພ້ອມທັງເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ.

ສໍາລັບການຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງ ຫຼື ໃບສະເໜີຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

2.2 ຂັ້ນຕອນທີ ສອງ:

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ພາຍຫຼັງກວດກາຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດໃຫ້ຕາງໜ້າ ນໍາເອົາເອກະສານດັ່ງກ່າວໄປສະເໜີຕໍ່ອົງການທະບຽນສານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຕາມກົດໝາຍ. ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງເນື້ອໃນຂອງສັນຍາຈາກອົງການທະບຽນສານແລ້ວ ຕ້ອງນໍາມາຈັດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອຕິດ

ຕາມການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕາມກົດໝາຍ.

ສໍາລັບການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ນໍາມາຈົດທະບຽນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດ ໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

2.3 ຂັ້ນຕອນທີ ສາມ:

ພາຍຫຼັງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ໄດ້ຮັບສັນຍາ ແລະ ບັນດາເອ ກະສານ ທີ່ຍັງຢືນຈາກອົງການທະບຽນສານແລ້ວ ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ ກໍານົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ເຈົ້າຂອງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໄປມອບເງິນເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ດໍາເນີນການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາ ກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ພ້ອມທັງເຊັນບົດບັນທຶກຮ່ວມກັນ, ຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ເຈົ້າກາຈົດທະບຽນໃສ່ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານ ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງລົງລາຍເຊັນຂອງຄະນະໜ່ວຍງານວິຊາການ ຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານທີ່ດິນ ແລ້ວບັນທຶກ ເຂົ້າໃນປຶ້ມຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ ດິນຄົນໃໝ່ ໃຫ້ສໍາເລັດພາຍໃນເວລາ ສີ່ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີໄດ້ເຊັນບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາ ກັບ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນຮ່ວມກັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ສໍາລັບການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກການຖອນ ຫຼື ໂອນ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ທາດ ສະພາບຕາມທໍາມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ແລະ ຄ່າຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນບໍ່ຈໍາເປັນຊ້ອງໜ້າກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ.

ສໍາລັບການແບ່ງແຍກ ແລະ ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ ໃຫ້ດໍາເນີນການຈົດທະບຽນສໍາເລັດພາຍໃນ ສິບຫ້າ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ມີໄດ້ເຊັນບົດບັນທຶກຊ້ອງໜ້າລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາ ກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຮ່ວມກັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໜວດທີ 4

ການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ,

ວິທີການເກັບມ້ຽນ, ການສໍາເນົາ ແລະ ການສ້າງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ

1. ການຄຸ້ມຄອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ

ການຄຸ້ມຄອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການເກັບຮັກສາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໄວ້ໃນລະ ບົບຖານຂໍ້ມູນ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ພະແນກ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ດ້ວຍການຈັດລຽງລໍາດັບຕາມລະຫັດຂອງແຕ່ລະບ້ານ, ການ ຈັດລຽງລໍາດັບການອອກໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ແຕ່ລະຕອນພາຍໃນບ້ານ ໃຫ້ເລິ່ມຈາກເລກທີ ໜຶ່ງ ຫາ ເລກ ສຸດທ້າຍ. ໃນກໍາລັງເກັບຮັກສາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນກ່ອງໜຶ່ງ ປະກອບມີ ຊາວຫ້າ ສໍານວນຕອນດິນ ໂດຍຈັດລໍາ ດັບຕາມເລກທີໃບຕາດິນ.

ການຄຸ້ມຄອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພາະມັນເປັນບ່ອນສັງ ລວມຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານສໍາຄັນຂອງຕອນດິນ ແຕ່ລະຕອນ ເຊັ່ນ: ເອກະສານກ່ຽວກັບຄົນ, ເອກະສານກ່ຽວກັບການໄດ້ມາ ຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເອກະສານທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ ທີ່ພະນັກງານໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຂຶ້ນ ທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ທຸກຄັ້ງທີ່ມີການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງມີການບັນທຶກເຂົ້າປຶ້ມ ຕິດຕາມການມອບຮັບສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ລະຫວ່າງເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງລະບົບສໍານວນ ເອກະສານຕອນດິນກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ ທີ່ປະຈໍາຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຂໍ້ມູນໃນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ຫຼື ດັດແກ້ ຢ່າງເດັດຂາດ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງສໍານວນເອກະສານຕອນ

ດິນ. ໃນກໍລະນີ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຍັງບໍ່ທັນມີສາງເກັບມ້ຽນສຳນວນ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານນັ້ນ ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສາງເກັບມ້ຽນສຳນວນ ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ໄປກ່ອນຈົນກວ່າມີສາງເກັບມ້ຽນສຳນວນເປັນຂອງຕົນເອງ.

ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ ດິນຂອງລັດ, ການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດ ມິນຽມ ລວມທັງການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

2. ການປົກປັກຮັກສາສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ຕ້ອງຮັກສາໄວ້ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນ ເມືອງ ຫຼື ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ໂດຍປົກປັກຮັກສາໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ລະບົບຄວບຄຸມອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ, ປ້ອງກັນອັກຄີໄພ, ປ້ອງກັນແມງໄມ້, ອຸປະກອນ ແລະ ບຸລະ ນະຮັກສາເອກະສານ ໂດຍຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເສື່ອມຄຸນນະພາບຕົກໂໝກ ແລະ ຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ, ຂາດຊ່ອຍ ເພື່ອນຳໃຊ້ ເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຍາວນານ. ສຳລັບສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະ ທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ໃຫ້ຮັກສາໃນລະບົບເຈ້ຍ ແລະ ລະບົບເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ.

3. ວິທີການເກັບມ້ຽນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ວິທີການເກັບມ້ຽນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການເກັບມ້ຽນບັນດາສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນເວລາຈົດທະບຽນສຳເລັດ ແລ້ວ.

ໃນກໍລະນີມີການຈົດທະບຽນການແບ່ງແຍກຕອນດິນ ຫຼື ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງສຳນວນ ໃໝ່ ແລະ ປົດສຳນວນເອກະສານຕອນດິນເກົ່າ ແລ້ວໃຫ້ສຳເນົາຖ່າຍສຳນວນເອກະສານຕອນດິນທັງໝົດ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ໃໝ່ ຈາກລະບົບເຈ້ຍເປັນເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງນຳເອົາບັນດາສຳນວນເອກະສານຕອນດິນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນລະບົບສາງ ເພື່ອຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ສຳລັບການຈົດທະ ບຽນການແບ່ງແຍກຕອນດິນ ຫຼື ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ການເກັບມ້ຽນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວິທີການ ແລະ ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງນີ້:

3.1 ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ

– ພາຍຫຼັງໄດ້ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ ໃຫ້ສຳເນົາຖ່າຍບັນ ດາສັນຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຈາກລະບົບເຈ້ຍເປັນເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງນຳເອົາບັນດາສັນ ຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມລະບົບການຈັດເກັບມ້ຽນສຳນວນ ເອກະສານ ໃນລະບົບສາງ ພ້ອມທັງສິ່ງເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບຖານເກັບຂໍ້ມູນ ຂອງກົມທີ່ດິນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

– ຖ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບໍ່ມີສາງເກັບມ້ຽນສຳນວນເອກະ ສານຕອນດິນ ເມື່ອດຳເນີນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແລ້ວ ໃຫ້ສຳເນົາຖ່າຍ ບັນດາສັນຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຈາກລະບົບເຈ້ຍເປັນເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງນຳເອົາບັນດາ ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ພ້ອມທັງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນເອເລັກໂຕຣນິກ ສິ່ງໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ

ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ພາຍໃນເວລາບໍ່ເກີນ ສິບຫ້າ ວັນລັດຖະການ ເພື່ອເອົາເຂົ້າໃນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມລະບົບການຈັດເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໃນລະບົບສາງ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະເຊື່ອມຕໍ່ກັບຖານເກັບຂໍ້ມູນຂອງກົມທີ່ດິນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

3.2 ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ

ພາຍຫຼັງຈົດທະບຽນສັນຍາ ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ທີ່ດິນຂອງລັດ, ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດ ແບບມີກຳນົດ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມແລ້ວ ໃຫ້ສໍາເນົາຖ່າຍບັນດາສັນຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຈາກລະບົບເຈ້ຍເປັນເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງນໍາເອົາບັນດາສັນຍາ ແລະ ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມລະບົບການຈັດເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານ ໃນລະບົບສາງ ເພື່ອຕິດຕາມ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະເຊື່ອມຕໍ່ກັບຖານເກັບຂໍ້ມູນຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກົມທີ່ດິນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

4. ວິທີການເກັບຮັກສາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ.

ການເກັບຮັກສາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວິທີການ ດັ່ງນີ້:

– ການຈັດລຽງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນໃນກ່ອງ ແມ່ນ ໃຫ້ລຽງຕາມລໍາດັບຂອງເລກທີໃບຕາດິນ, ຈາກນັ້ນ, ແມ່ນລຽງລໍາດັບເປັນບ້ານ ແຕ່ນ້ອຍຫາໃຫຍ່ ຊຶ່ງຕ້ອງນໍາໃຊ້ລະຫັດບ້ານ ທີ່ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ເປັນຜູ້ອອກໃຫ້ ເພື່ອສະດວກໃນການຊອກຫາບ່ອນເກັບມ້ຽນ;

– ໃນກໍລະນີຕ້ອງການນໍາໃຊ້ສໍານວນເອກະສານຕອນດິນໃດໜຶ່ງ ແມ່ນໃຫ້ເບິ່ງບັນຊີລາຍຊື່ບັນດາບ້ານຂອງເມືອງ ຊຶ່ງຕິດໄວ້ຢູ່ຂ້າງນອກຂອງຕູ້ລາງເລື່ອນ ຫຼື ຕູ້ເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ. ຕູ້ລາງເລື່ອນ ຫຼື ຕູ້ເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນແຕ່ລະໜ່ວຍ ຈະມີປ້າຍໝາຍບອກຊື່ບ້ານ ທີ່ບັນຈຸໄວ້ຢູ່ໃນຕູ້ທີ່ຈັດລຽງໄວ້ຕາມລໍາດັບເລກທີໃບຕາດິນ;

– ໃນການເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນຂອງແຕ່ລະບ້ານ ໄດ້ຈຶ່ງບ່ອນຫວ່າງໄວ້ປະມານ ສິບ ກ່ອງ ເພື່ອຮອງຮັບສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ ຈາກການແບ່ງແຍກຕອນດິນ ຫຼື ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ;

– ເວລາຈັດສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ມ້ຽນໃນກ່ອງໃສ່ສໍານວນ ຍາມໃດກໍຕ້ອງເອົາເບື້ອງທີ່ຕິດປ້າຍສໍານວນປິ່ນຂຶ້ນເບື້ອງເທິງສະເໝີ ເພື່ອໃຫ້ງ່າຍໃນການຄົ້ນຫາເລກທີຕາດິນ;

– ການມ້ຽນກ່ອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໄວ້ໃນຕູ້ລາງເລື່ອນ ຫຼື ຕູ້ເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນໃຫ້ວາງໄວ້ທາງຕັ້ງ ໝາຍວ່າກ່ອງຈະມີບ່ອນຈັບດຶງອອກມາເມື່ອຕ້ອງການ ແລະ ສິ້ນຖານຂອງຕູ້ລາງເລື່ອນຈະມີບ່ອນຫວ່າງສໍາລັບຕັ້ງກ່ອງເອກະສານ ເວລາຊອກຫາສໍານວນ;

– ກ່ອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ຈະຄ່ອຍໆເພີ່ມບັນດາເອກະສານຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ໃນກໍລະນີມີການຈົດທະບຽນເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເນື່ອງຈາກວ່າຈະນໍາເອກະສານທີ່ໄດ້ຮັບຈົດທະບຽນນັ້ນເຂົ້າໃນສໍານວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ກ່ອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນໜຶ່ງ ມີຈໍານວນ ຊາວຫ້າ ສໍານວນຕອນດິນ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າມີສໍານວນເອກະສານຫຼາຍເກີນໄປຢູ່ໃນກ່ອງໜຶ່ງ ແມ່ນສາມາດສ້າງກ່ອງໃໝ່ໄດ້. ໃນກໍລະນີໄດ້ມີການເກັບມ້ຽນແລ້ວໃນໄລຍະຜ່ານມາໃນກ່ອງ ໜຶ່ງ ມີຈໍານວນ ຫ້າສິບ ສໍານວນຕອນດິນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດໄປຕາມນັ້ນ ຖ້າເຕັມແລ້ວ ກໍສາມາດສ້າງເປັນກ່ອງໃໝ່ໄດ້ຄືກັນ;

– ຖ້າເຫັນມີກ່ອງແຕກ, ເພ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້ອມແປງແກ້ໄຂຄືນໄດ້ ແມ່ນໃຫ້ປ່ຽນກ່ອງໃໝ່;

– ຖ້າເຫັນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນໃດ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ຕາມລໍາດັບ ຕ້ອງໄດ້ຈັດລຽງເກັບມ້ຽນໃຫ້ຖືກບ່ອນ ຕາມລໍາດັບ;

– ຖ້າຫາກເຫັນກ່ອງສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ບໍ່ຢູ່ຕາມລໍາດັບ ກໍຕ້ອງຈັດລຽງໃຫ້ຖືກບ່ອນຕາມລໍາດັບ;

- ເມື່ອມີສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ສົ່ງມາຈາກໜ່ວຍງານຂັ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ເຊັນ ໃບຕາດິນ ບໍ່ໃຫ້ເອົາເຂົ້າເກັບມ້ຽນໃນລະບົບສາງເທື່ອ ແຕ່ຕ້ອງມີການເກັບຮັກສາໄວ້ບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ປອດໄພ ເພື່ອລໍຖ້າເຊັນ;

- ຖ້າຫາກພະນັກງານທີ່ດິນ ມີການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ; ການແບ່ງແຍກ ແລະ ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ; ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ; ການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກ ຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ; ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານບໍລິຫານ ແລະ ກໍລະນີອື່ນ ໃຫ້ພົວພັນເອົາສໍານວນເອກະສານຕອນ ດິນ ນໍາພະນັກງານທີ່ຄຸ້ມຄອງສາງເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ. ພະນັກງານທີ່ຄຸ້ມຄອງສາງດັ່ງກ່າວ ຈະ ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມບັນທຶກຕິດຕາມສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໂດຍບັນທຶກເລກທີ, ລົງວັນຂອງໃບຕາດິນ, ກໍານົດ ເວລາສົ່ງສໍານວນ ແລະ ລາຍຊື່ຜູ້ທີ່ຮັບສໍານວນເອກະສານຕອນດິນອອກໄປ ພ້ອມລົງລາຍເຊັນ. ເມື່ອມີການນໍາເອົາ ສໍານວນເອກະສານຕອນດິນມາສົ່ງຄືນ ກໍຕ້ອງບັນທຶກ ແລະ ລົງລາຍເຊັນໄວ້ເຊັ່ນກັນ;

- ພະນັກງານຮັບຜິດຊອບສາງເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານ ຕ້ອງຕິດຕາມ ແລະ ທວງເອົາສໍານວນເອກະສານ ນໍາພະນັກງານຂະແໜງທີ່ດິນ ທີ່ມາເຊັນຮັບເອົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ຕາມກໍານົດເວລາໃນປຶ້ມບັນທຶກຕິດຕາມ ສໍານວນ. ໃນກໍລະນີຫາກບໍ່ມາສົ່ງຕາມກໍານົດເວລາກໍໃຫ້ມີການຊີ້ແຈງດ້ວຍເຫດ ແລະ ຜົນ ພ້ອມທັງບັນທຶກກໍານົດ ເວລາໃສ່ປຶ້ມຕິດຕາມສໍານວນຄືນໃໝ່. ພະນັກງານໃນຂະແໜງທີ່ດິນ ຜູ້ທີ່ເອົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ນໍາພະນັກ ງານເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຮັກສາສໍານວນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະ ຄົບຖ້ວນ. ໃນກໍລະນີຫາກເຮັດສໍານວນ ຫຼື ເອກະສານໃດໜຶ່ງໃນສໍານວນເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທໍາລາຍ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ;

- ຖ້າຫາກມີພາກສ່ວນອື່ນຕ້ອງການຂໍ້ມູນໃນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກຫົວໜ້າ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຈາກນັ້ນ, ຈິ່ງພົວພັນເພື່ອສໍາເນົາເອົາສໍານວນ ຫຼື ເອກະສານໃດໜຶ່ງໃນສໍານວນຕອນ ດິນ ນໍາພະນັກງານທີ່ຄຸ້ມຄອງສາງເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ. ພະນັກງານທີ່ຄຸ້ມຄອງສາງດັ່ງກ່າວຕ້ອງສໍາເນົາເອົາ ສໍານວນ ຫຼື ເອກະສານໃດໜຶ່ງໃນສໍານວນຕອນດິນ ຕາມການສະເໜີ ພ້ອມທັງບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມບັນທຶກຕິດຕາມ ສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ;

- ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຊອກຄົ້ນຫາເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງພະນັກງານ ທີ່ຄຸ້ມຄອງສາງເກັບມ້ຽນເອກະສານຕອນດິນ ເທົ່ານັ້ນ. ຫ້າມພາກສ່ວນອື່ນທີ່ບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໃນຫ້ອງເກັບ ມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເດັດຂາດ;

- ຕ້ອງຮັກສາສາງເກັບມ້ຽນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ໃຫ້ສະອາດຢູ່ສະເໝີ.

5. ການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ

ການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການສໍາເນົາເອກະສານໃນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ເພື່ອ ນໍາໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ ຫຼື ຂໍ້ມູນອ້າງອີງທາງກົດໝາຍ ຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງ ລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ສານປະຊາຊົນ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ ສອບສວນ, ອົງການກວດ ກາລັດທຸກຂັ້ນ, ກໍາມາທິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ສາມາດດໍາເນີນຕາມເງື່ອນໄຂໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

- ໃນກໍລະນີມີການສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນຈາກເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນທີ່ຮັກສາສໍາ ນວນເອກະສານຕອນດິນ ເປັນຜູ້ສໍາເນົາເອກະສານທີ່ມີໃນສໍານວນ ໃຫ້ຜູ້ສະເໜີ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມ ວັນລັດຖະການ ແລະ ຜູ້ສະເໜີ ຕ້ອງເສຍຄ່າບໍລິການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະ ທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ;

- ໃນກໍລະນີມີການສະເໜີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ຮັກສາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ເປັນຜູ້ສໍາເນົາເອກະສານທີ່ມີໃນສໍານວນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າ ວັນລັດຖະການ ແລ້ວ ໃຫ້ເຮັດໜັງສືນໍາສົ່ງເປັນທາງການໃຫ້ອົງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍຍົກເວັ້ນຄ່າບໍລິການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານຕອນດິນນັ້ນ.

ສ່ວນການສະເໜີຂອງສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ເກັບຄ່າບໍລິການສຳເນົາສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂີດໜ້າ 1 ເທິງນີ້.

6. ການສ້າງສຳນວນເອກະສານຕອນດິນຄືນໃໝ່

ຖ້າສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ເສຍຫາຍໃຫ້ສ້າງສຳນວນຄືນໃໝ່ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

– ຖ້າສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນສຳເນົາຖ່າຍທຸກເອກະສານທີ່ມີໃນສຳນວນໃນລະບົບເຈ້ຍເຂົ້າໃນລະບົບເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ມູນການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດ ວັດແທກທີ່ດິນ ແລະ ການສ້າງແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ຖືກເສຍຫາຍທັງໝົດ ຫຼື ເອກະສານໃນສຳນວນເສຍຫາຍສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຕ້ອງລາຍງານເຫດຜົນການເສຍ ໃຫ້ຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອຕົກລົງໃນການສ້າງສຳນວນຄືນໃໝ່ ຫຼັງຈາກ, ໄດ້ຮັບການເຫັນດີແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ ຕາມແບບພິມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລ້ວສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເພື່ອເຊັນເອກະສານນັ້ນຄືນໃໝ່ ຊຶ່ງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະບໍ່ໄດ້ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແຕ່ໃຫ້ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຜູ້ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບັດປະຈຳຕົວ, ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ. ກຳນົດເວລາສ້າງສຳນວນເອກະສານຕອນດິນຄືນໃໝ່ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຫ້າ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບການເສຍຫາຍຂອງສຳນວນດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນໄປ;

ໃນກໍລະນີສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຫາກເສຍຫາຍ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການສ້າງສຳນວນເອກະສານຕອນດິນຄືນໃໝ່ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ຫ້າ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບການເສຍຫາຍຂອງສຳນວນດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນໄປ.

– ຖ້າສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ເປັນລະບົບເຈ້ຍເສຍຫາຍ ແລະ ໄດ້ສຳເນົາຖ່າຍທຸກເອກະສານທີ່ມີໃນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ໃນລະບົບເຈ້ຍເຂົ້າໃນລະບົບເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຖານເກັບຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ອຸປະກອນເກັບມ້ຽນ ແລ້ວເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຕ້ອງລາຍງານເຫດຜົນການເສຍ ໃຫ້ຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອຕົກລົງໃນການສ້າງສຳນວນນັ້ນຄືນໃໝ່ ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບການເຫັນດີແລ້ວ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ຕ້ອງສ້າງສຳນວນເອກະສານຕອນດິນເປັນລະບົບເຈ້ຍຄືນໃໝ່ ດ້ວຍການພິມທຸກເອກະສານອອກຈາກສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ມີຢູ່ໃນລະບົບເອກະສານເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍມີການເຊັນຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການສ້າງສຳນວນຄືນໃໝ່ ຈາກຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ.

ໃນກໍລະນີສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດຫາກເສຍຫາຍ ແມ່ນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ໂດຍມີການເຊັນຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການສ້າງສຳນວນຄືນໃໝ່ ຈາກຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

7. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ຮັກສາສຳເນົາສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບທີ່ຮັກສາສຳນວນຕອນດິນ ຫາກເຮັດໃຫ້ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ຫຼື ບາງເອກະສານໃນສຳນວນດັ່ງກ່າວ ຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ, ເສື່ອມຄຸນນະພາບຕົກໂໜກ, ຂາດຊ່ອຍ ໂດຍເຈດຕະນາ, ປອມແປງ, ທຳລາຍສຳນວນ ຫຼື ເອກະສານໃນສຳນວນ ລວມທັງສ້າງເອກະສານໃໝ່ ເຂົ້າໃນສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກປະຕິບັດວິໄນ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 5

ຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ການຊຳລະເງິນຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

1. ການເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ແລະ ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດ ແບບມີກຳນົດ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ.

2. ການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ

ຂະແໜງການການເງິນ ເກັບຄ່າທຳນຽມຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ອາກອນ ລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອາກອນລາຍໄດ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເກັບຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ, ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3. ການຊຳລະເງິນຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນ ດັ່ງກ່າວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ມີການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຕ້ອງໄດ້ຊຳລະເງິນຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ເປັນຕົ້ນ ທະນາຄານທຸລະກິດ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊຳລະ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລ້ວຈຶ່ງນຳເອົາຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນການຊຳລະຄັດຕິດໃສ່ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ກ່ອນດຳເນີນການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃໝ່ໃຫ້ຜູ້ຊື້. ຖ້າຫາກບໍ່ຊຳລະເງິນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ຈະບໍ່ດຳເນີນການຈົດທະບຽນໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ຊື້.

ການຊຳລະເງິນ ຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ມີ ສອງ ຊ່ອງທາງ ຄື:

1) ຜ່ານປ່ອງບໍລິການ ຢູ່ສຳນັກງານ, ຕົວແທນ ຫຼື ຈຸດໃຫ້ບໍລິການຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຊຳລະ;

2) ຜ່ານທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ເຊັ່ນ: Mobile Application, Internet Banking, ຕັ້ງອັດຕະໂນມັດຕ່າງໆ.

ສຳລັບການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຄອບຄົວທຸກຍາກ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ມີທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ມີໄລຍະທາງຫ່າງໄກຈາກຕົວເມືອງ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຂອງທະນາຄານ ໃຫ້ຍົກເວັ້ນການຊຳລະເງິນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ກົມທີ່ດິນ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບບັນດາກົມກອງພາຍໃນກະຊວງ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ, ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຈຶ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

2. ຜົນສັກສິດ

ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນລະບຽບຫຼັກການວ່າດ້ວຍການຈັດທະບຽນນິຕິກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ສະບັບ
ເລກທີ 500/ສນຍ.ອຄດຊ, ລົງວັນທີ 09 ພຶດສະພາ 2008.

ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນທີ 10 ພຶດສະພາ 2024 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະມົນຕີ

ນ.ບຸນຄຳ ວໍລະຈິດ